

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cum S. Scripturæ, tum SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 17. Tunc accessit. Errarunt hi duo fratres quoad tempus, sicut Baruth, in eo quoque quod vnam tantum partem attenderint propositionis, tu verò totam assume.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

Tam celebre, quam mirabile spōsa erat sponsa celestis encomium: eā membratim depraedicat, dum autem nāsum extulit, sic de eo: Iormosa mea, dilecta mea: *Nasus tuus sicut turris Libani*. Erat autē turris Libani altissima, ex qua nullo negotio pars illa versus Damascum, unde bestes erumpebant, dispiciebatur. Bone Deus: quæ hæc, quæ ratio: Num hoc pulchritudinis nāsi auribus, oblongum esse turris instar? si puella pulcherrima celebrans elogium de ea sic profertem, est illi nāsus ut turris Ecclesiae: quis nisi parcere? Nemo tamen spiritum S. fugillet, qui laude dignam in sponsa anima sancta effere perfecti nem: nāso quippe abscondita exploramus: Quis canem videt sagacem, & si odorem feræ percepit, quāmodo proccrat festinato? Quæris, quo tendit canis hic? Feræ percepit odorem: in gubus catellus, ad feram scalpit latibula nec est qui possit inde abigere. Quis canem deest Dominus: iterum olfacit, quāmodo licet oculis præsentem non videat nec nisi terram & pulverem, illam tamen deiecit odoratu. Hoc pollet odoratu Sponsa celestis, quæ sub paupertate diuitias, sub ignominia gloriam, sub certamine triumphos & sub presentibus laboribus requiem explorat sempiternam: quare & his manet affixa.

§. 17. Tunc accessit. Errantur hi duo fratres quoad tempus, sicut Baruch, in eo quoque quod unam tantum partem attenderint propositionis, tu verò totam assumes.

23. Tunc accessit mater filiorum Zebedæi, &c. Notat Euāgelista tempus, quo mulier Christum adiecit: Tunc, id est tempore, quo Christus cum discipulis de Passione sua disseruerat: ut omnibus sit in professo, quod Dominus ait per vatem Isaiam: *Non enim cogitationes meæ cogitationes vestræ, neque via vestra, via mea, dicit Dominus: quia sicut exaltantur caeli in terra, sic exaltata sunt via mea à viis vestris, & cogitationes meæ à cogitationibus vestris.* Illo namque tempore quo Christus cogitat, agit, exorditur penas subire sanissimas, pro hominū salute, humiliari ut ne ad mortē, mortē autem crucis in humani generis redemptionē, ipsi tantum animo concipiunt, meditantur, postulant dignitates, & nominis celebritatem. Rei sic se habet veritas, quod hæc matris honorū aviditas (ut notat D. Hier.) ex filiorum processerit ambitione, quia cū Christus in proposito illis themate diceret, se ad

mortem festinare, mortē autem crucis, at quod die tertia surgeret redituus, regnū suum gloriose iuraret, ambo illi, non ad antecessens, sed ad consequens aures arreperunt, at mutuo colloquuntur: Iuxta Præceptoris nostri iam dicta, vicinus est regni sui possessioni: Hæc ne nos præterfluat hora. Hoc sibi proponit, quod imitates esse in regno Christi, & nulla alia aeterna ratione, sed adhibita summa diligentia, ut solent, qui artē nouerunt prærendendi, quas non mereantur dignitates, matris adempt, persuadent tempus iā esse promotioni suæ maxime opportunā: Magistrum suū iam nunc procedere, ad regni possessionem, quare accedat, postulet filiis suis, sedes in regno eius primarias, hoc est ut eorum videretur ministerio, ipsi sint quorum manibus quorū iudicio disponatur, quideum in regno eius occurreret peragendum, siue ad dextrā, siue ad sinistram. Ipsa vero ut mulier animus prouida, & mater promotus filiorum cupia, magna Christum accedit reuerentiā: *Adorans & petens, &c.* Nota primò, horum discipulorum defectum, quem Euāgelista signanter exprimit, temporis describens circumstantiam. Tunc. Eo tempore, quo Dominus agit de contumeliis, inisionibus, & totis ipsi vitibus honores præterant primarios: ipso loquente de cruciatibus, & descensu, nihil ipsi aliud loquuntur, quā propriam gloriam, & ascensum ad aeterna.

Poterat Dominus modo in illos veterē retorquere querimoniam, quā olim Prophetam Baruch discipulum seruitamque Prophetæ Hieremias redarguit: qui meo quidem iudicio calaborant mentis infirmitate, quā Dominus sanctis suis permittit euenire, ad humilitatis eorum incrementum. Ex industria loquitur Dominus, & verborum proponit gravitate ex ore Hieremias, quomodo id exigentibus publicis, nefandisene populi sceleribus: meditare, in anū suā à sancto illo templo retrahere proteſtationem. quodq; Chaldaei, ac Babyloni, rege suo superbissimo Nabuchodonosor inligate, iuas in illud manus inicerent, profanarent, demolirentur, ut nihil in eo integrum, nihil relinquere nō destructum: demum quod diuina flagella, & inaudita supplicia ciuitati suæ electæ Hierusalem imminerent. Quibus auditis Baruch Propheta, nouis contendit studiis, optare, ac cogitare vitā, omnis perturbationis expertem, & ut Deo placeret, singularibus eum in populo honore privilegiis. Cuius Dominus Hieremias: vade Propheta, tuo die hæc discipulo Baruch: indecoras eius esse cogitationes, parum modestas eius præterfones.

fiones, mentisque cogitationibus minimè conuenientes. Præterea quid. An iudicat decori, quo tempore cogito meum deserere templum, auxiliatricem sicut trahere manum, illud ab hostibus esse diruendum, per Babylonios civitatem euerendam, quod ipse sibi meditetur quietem, & honorum postulet celsitudinem? Illi dicitur, tales cerebro expellat cogitationes, suasque meis conformet emendandas: Sic dices ad eum: Ecce quos

Hier. 45. 4

edificavi ego destruo, & quos plantavi, ego euellam. & uniuersam terram hanc: & tu quæris tibi grandia? Noli querere, &c. Omitte, charissime, tales omittite præfensiones. Hoc Christus discipulis suis hac potest obicitere occasione. Loquor vobis de templi desolatione, de corporis mei dissolutione. Tradatur in manus peccatorum: tradar ego deridendus, illudendus, conspuendus, probrosa morte cruce figendus, ob hominum peccata, hæc meæ civitas humanitatis quæ nulla sacra:ior, tribulationibus penisque circumdabitur, eius scedabitur pulchritudo, sanctitas veneranda damnabitur, vos autem gloriæ vestre, quieti, dignitatibus inhiatis, dextram meam & sinistram ambientes: Ecce quos edificavi, ego destruo, &c. & vos queritis vobis grandia? Noli querere. Idem magno cordis affectu, sensuque tristiori vobis & mihi potest Dominus exprobare qui dum mihi loquitur, & verbis in hoc suo Euangelio proponit suas illusiones, comitia, dolores, mortis cruciatu; totis viribus, nostris studemus deliciis, vacamus honoribus, quarimus dignitates optamus altiora, nec in nobis sentimus, aut nos illi conformamus in ieiuniis, operibus penitentiae, in carnis

Phil. 2. 5.

macerationibus, humilitate, aut consilio Apostoli momentis acquiescimus: Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Iesu. Ecce ego. Caput meum in tuere, spinis coronati, dumis hipidum, tu vero in tuo ædificas venientium turres, mille præfensiones superbas, elatas ambitiones: Et tu quæris tibi grandia? Ecce ego. Meas inspicere manus clavis in cruce transfixas pro absqueuntibus bonorumque dissipatoribus: tu vero tuas pauperibus collectas eas tantummodo diuitiis aperis congerendis: Et tu quæris tibi grandia? Ecce ego. Meas quoque, pedes atende in patibulo harpaginibus tecebratos, ob tuam leuitatem, enormemque immodestiam, tu vero tuos liberrimè protendis tuarum percurrere iter voluptatum: Et tu quæris tibi grandia? Ecce ego. Os meum considero aceto felleque amaricatum: tu vero omnigenas quaris anxius carnis delicias: Et tu quæris tibi grandia? Ecce ego: Me miserum meditare plagis in tui salutem, vubieribusque co-

fossum: tu vero terrenis te bonis opplere nitentis, in tui ipsius detrimentum: Et tu quæris tibi grandia? Eia age amice: Noli querere, sed te Domino illi contempera, ut ei in gloria societur; te illi in penis, tormentis, crucisque morte, reddes similem, ut & illi in æterna valeas similis esse beatitudine; hanc quippè nobis D. Paulus prælegit sententiam vehementer veram atque indubitam: Si compatimur, & conglorificabimur: si Rom. complantati facti sumus similitudinis mortis eius, simul & resurrectionis erimus. Sibi vero perferre, nullam hic Christi passionum habere societatem, & glorias cum ipso sperare posteriores; Melitidem sapit.

His suffragatur D. Augu. dum verba Psalmographi in persona Christi perpendens: Adversum me omnes cogitationes eorum in malum. Ex his sic concludit: Non ergo designetur corpus, quod præfuit in capite, ut corpus habeat capitis. Con-templus est Dominus tuus, & tu te honorari vis ab illis, qui longe facti sunt à Sanctis? Noli tibi arrogare velle, quod in illo non præfuit. Non est discipulus maior Magistro suo, nec seruus maior Domino suo. Si Patrem familias Beelzebub vocauerunt, quanto magis domesticos eius? O responsum admirabile exclamat D. Bern. In illud Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. Cum sederit filius hominis, &c. Nescitis quid petatis, & Num me in pedem non attenditis? Si sedere quietem figeret, & indiget dignitatem, quando me hoc in mundo sedentem conspexistis? Quid ego, non me stante vos sedebitis? Nescitis quid petatis. Quando molestum hoc & arduum opus, mihi à Patre iniunctum consummauero, quando in terra calicem bibero patrum, afflictionum, usque ad crucis patibulum, quem mihi proponatur, ad caelos ascendam gloriosus, sedebit dextrum vobis quoque, qui reliquistis omnia, & fecuti estis me in tribulationibus meis, calicem meum exhaustis; hecbit sedere gloriosus: Cum sederit filius hominis, in sede Maiestatis suæ: sedebitis & vos. Accurate disputat D. Bernar. Quando ipse sederit, aut Christus, sedebitis & vos: atamen attende num illum vnquam in hoc mundo videris sedentem, per sessionem intelligendo quietem, delicias, honores; imò num illum vnquam videris subsistentem, & an non potius in continuo cursu ac itinere salutem nostram operemur: Quando ille resedit in mundo? quando subsistit? Quando reclinauit caput? Exultauit autem currendam vitam, benefaciendo pertransiit, quippe nec midum, nec foueam, nec locum habens in diuerso, donec opere tandem, quod suscepit, consummatio,

mato, sedendi præceptum meretur accipere: & dica-
 tet Dominus Domino meo: sed à dextera mea. Si il-
 lum igitur stantem præcinctumque ad iter in-
 tuemini, num vos sedere postulatis? *Nescitis quid*
 petatis. *Inspiciens tu, iste ministrare venit, non mi-
 strari, tu supra magistrum. Et Domino maior, imò nec*
 discipulus, profecto nec servus, recumbere iam festi-
 nas. *Nescitis quid petatis.* Multum tibi adhuc su-
 perest itineris ac laboris, antequam equiescas.
 Sed nec gressum quidem à thuro cœlum versus
 firmasti, & iam gloriam meditaris? Presumis im-
 meritis, nullo præmissio labore, (a) sed nec qui-
 dem manum mittens ad araturum messe gaudere
 lætiori? Nec dum stadium intrasti, & brauium
 cogitas? *Nescitis quid petatis.* Nec dum ad brauium
 peruenisti, nec dum apprehendisti metam, grandis ad-
 huc restat via, noli sinitere gradum, noli in medio iti-
 nere resistere. In sudore vultus tui comedes panem
 tuum, donec in terram, de qua sumptus es, reverti-
 ris: Et tunc sanè tempus erit requiescendi nimirum quan-
 do iam spiritus ipse dicit, ut requiescas à laboribus
 tuis. Tunc pretendere potens quietem festionis.
 Insipientia arguere tur natura, qui in medio mari
 nauis optaret stationem, ubi semper venti insurgunt
 contrarij, qui nauim modo huc, modo illuc tran-
 sagitant: in portu quies est, statio est secura. Con-
 sequenter exponit D. Bern. ubi David loquitur de
 domo Domini, ad quam inhiamus: *Et ait: sum in*
his que dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.
 Addit: *Illic sedent sedes in iudicio.* Pende, mo-
 net, adverbium locale, *Illic, illic planè, non hic.*
 Illic in domo illa superna Patris nostri pii sumi,
 Deique potentissimi, sedes collocantur quies, in
 quibus illic non hic, sedeamus. Vt ostendat, ne-
 minis actio Regis huiusmodi sedere, nullam ibi se-
 de inueniri. Non in hoc mundo sedes Deus col-
 locat glorie vel minimæ, illæ quippe in illo cœ-
 lesti glorie habitaculo, nobis sedendis decernun-
 tur: *Illic sedent, ait David. Sedebit populus meus*
in pulchritudine pacis, in requie opulenti iuxta Do-
minus: velle namque sedere, ubi nullæ sunt sedes,
 Erynis est, hoc quippe Dominus his duobus fra-
 tribus clarius exprimit: *Nescitis quid petatis,* si
 mercatoris intrares officinam. feticam ab eo ve-
 stem empturus, diceret autem ille: da mihi pro il-
 la centum decaros, & illam tibi assume ac vade,
 Hieron. Bap. de Lanza, Tom. II.

tu verò, nihil moratus, illam tibi imponeres, &
 abire festinares: quod si tibi mercator olisceret.
 Quid agis, quò pergis charissime? Domine, illam
 mihi sumo, dixisti quippe, tolle illam & vade. Pla-
 nè indiges Elleboro diceret ille: Non hoc tibi so-
 lum dixi, sed prius ut eius mihi pretium soleres,
 hoc soluto, & eam tibi assumo. Hoc multi labo-
 rant morbo, qui dimidiata Christi verba sibi assu-
 munt, alia verò omittunt velut inaudita. Inimicus
 ille diues, spero, inquit Domine, Deum mihi fore
 propitium, suam enim peccatoribus paratissimam
 pollicetur misericordiam. Veritati non derogo
 sed non omnibus, & non nisi illis tantum, qui pro-
 ximo fuerint misericordes: *Beati misericordes: quo-*
niam ipsi misericordiam consequentur. Vindictæ cu-
 pidus, confido, inquit, mihi à Deo peccata rem-
 tenda: Inim enim mihi verbum, infallibile op-
 pignoraui. Veritati confentio, sed non omnibus,
 quibus igitur: Audi conditionem adiunctam: *Di-*
mitte & dimitte mihi dare & dabitur vobis. Quà
 solutus habens alter suas insequitur voluptates?
 Si redarguas: Frater, quid? tantane tibi dissolutio,
 tantane salutis negligentia? Fors telmors rapiet
 inopinata male preparatum. Domine: benignus est
 Deus, iuravit: quacumque hora penitens accesserit
 peccator, mihi veniā misericors meorum con-
 cedit peccatorum. Nemo contradicit: ait D. Aug.
 attamen pariter tibi prædicit, quòd tibi nec tem-
 poris momentum addiderit, quo possis veniam
 requirere, & qui tibi promittit, quacumque hora
 scelerum rogaueris veniam, eam se daturus, idem
 tibi nec vite mediam promittit horam; quid ad
 hæc? Planè mirandum est licet quotidianum, quod
 in auditoribus contingit concionum. Filiorum
 impugnat prædicator contra parentes pertinaci-
 am, persuadet qua potest efficaciam verborum,
 qua teneantur parentibus, obedientiam pariter quam
 strictè teneantur parentes filiorum actionibus in-
 uigilare, mores eorum componere, vitam docere
 Christianam. Assumit Patet primam partem, & ait
 Papa, quam exactè dixit ille Prædicator, filios
 parentibus debere obedientiam, &c. Nec aduertit,
 quod si filios grauitè, pariter & serio monuerit
 parentes. Assumit maritus ea que contra mulie-
 rum detonantur vanitates, non tamen illud quòd
 contra peruersam maritorum declamatur insole-
 ntiam. Omnia tibi sunt assumenda, sicut Propheta
 Ezechiel, cui Deus librum misit quo res dulces
 continebantur simul & amara queque ad conso-
 lationem atque ad desolationem spectarent: *Et*
scripta erant in eo lamentationes, & carmen & va.
 Cui ait: Propheta mi. comede volumen illud,
 omnia degluti, lata carmina & lamentationes, &

